Thema Integriteit

Werkconferentie Gemeente Den Helder

19 januari 2012

BING

Integriteit

- Begripsbepaling
- Juridisch toetsingskader
- Naar een gedragscode
- Dilemma’s en morele oordeelsvorming

BING

FOKKE & SUKKE

LEREN ELKE DAG OVER NORMEN EN WAARDEN

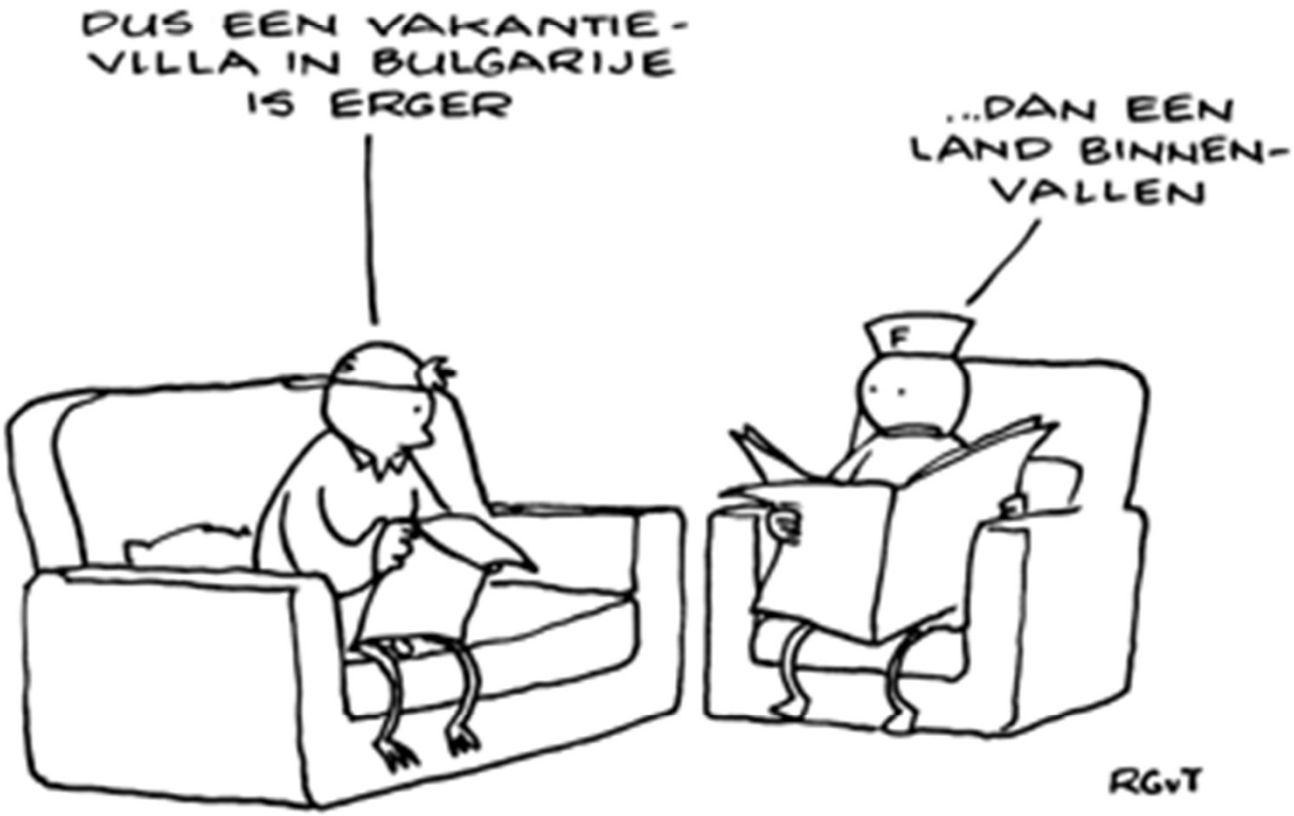

www.foksuk.nl

BING

Vragen voor de raad

- Welke dilemma's komt de raad of komen individuele raadsleden van de gemeente Den Helder tegen?
- Biedt het bestaande kader voldoende handvatten om deze dilemma's op te lossen en hoe is dit los daarvan nog te verbeteren?
- Wat zijn de rollen van raadsleden, fractievoorzitters, voorzitter en griffier van de raad op het gebied van integriteit?

BING

Wat is integriteit?

BING

Integriteit: begripsbepaling

Het geeft niet alleen de mate van ongeschondenheid en onkreukbaarheid aan, maar is ook een maatstaf of iemand zich in zijn handelen laat leiden door de waarden en normen kenmerkend voor goed ambtenaarschap (Handboek Integriteitonderzoek)

Rechtschapenheid, onomkoopbaarheid en ongeschondenheid (Van Dale)

Integriteit is een levensstijl en behoed je voor zonden: het is een huwelijk naar Gods hart (Evangelische Omroep)

Integriteit betekent dat uw gegevens of de informatie die u verzendt tijdens het verwerken of versturen geen enkele wijziging of beschadiging ondergaan (per ongeluk of met kwaad opzet) (definitie bij een postbedrijf)

Onder integriteit verstaan we een adequate, zorgvuldige en onkreukbare uitoefening van de functie door de medewerker in het licht van de positie en alle verantwoordelijkheden die hierbij horen.

Iemand die eerlijk is en doet wat hij/zij zegt. Wat hij/zij doet is juist volgens zijn/haar eigen normen (uit een competentieprofiel)

•Het handelen in overeenstemming met geschreven en ongeschreven waarden en normen die uitdrukking geven aan onkreukbaarheid, betrouwbaarheid, rechtschapenheid, eerlijkheid, zuiverheid en onaantastbaarheid

Zorgvuldig omgaan met diverse belangen of waarden

BING

Kernbegrippen van bestuurlijke integriteit

- Dienstbaarheid: algemeen (gemeentelijk) belang
- Functionaliteit: verband met openbare functie
- Onafhankelijkheid: geen (schijn van) vermenging met oneigenlijke belangen
- Openheid: transparant; afleggen verantwoording
- Betrouwbaarheid: houden aan afspraken, vertrouwelijkheid.
- Zorgvuldigheid: gelijk en respectvol behandelen.

BING

Typen integriteitschendingen

- Corruptie
- Fraude, diefstal en verduistering
- Dubieuze giften of beloften
- Belangenverstrengeling
- Misbruik en manipulatie van informatie
- Misbruik van bevoegdheden
- Verspilling en wanprestatie
- Omgangsvormen (intimidatie, discriminatie)
- Misdragingen in vrije tijd

BING

Een lid van de gemeenteraad is niet tevens (art. 13 GemWet; 36b voor wethouders):

- minister;
- staatssecretaris;
- lid van de Raad van State;
- lid van de Algemene Rekenkamer;
- Nationale ombudsman;
- substituut-ombudsman commissaris van de Koning;
- gedeputeerde;
- secretaris van de provincie;
- griffier van de provincie;
- burgemeester;
- wethouder;
- lid van een deelraad;
- lid van het dagelijks bestuur van een deelgemeente;
- ambtenaar, door of vanwege het gemeentebestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt.

BING

onverenigbaarheid

- Controle op het vervullen van incomptabiliteiten vindt plaats bij de benoeming in het politieke ambt. Wie als bestuurder een functie gaat vervullen die daarmee onverenigbaar is, verliest zijn ambt.

BING

En als het niet verboden is?

In algemene zin zijn bij het aanvaarden van nevenfuncties twee afwegingen van belang:

- De nevenfunctie mag niet leiden tot een zodanig tijdbeslag dat daardoor het functioneren als ambtsdrager in het geding komt.
- Er mag geen verstrengeling optreden tussen het ambt en de nevenfunctie.

BING

(Schijn van) belangenverstrengeling

- artt. 15 GemWet: verboden handelingen (41c voor wethouders).
- De raad stelt voor zijn leden een gedragscode vast.
- Art. 28 GemWet (58 voor wethouders): stemverbod voor leden Raad (persoonlijk belang).
- Artikel 2:4 AWB:
  - 1. Het bestuursorgaan vervult zijn taak zonder vooringenomenheid.
  - 2. Het bestuursorgaan waakt ertegen dat tot het bestuursorgaan behorende of daarvoor werkzame personen die een persoonlijk belang bij een besluit hebben, de besluitvorming beïnvloeden.

BING

Geheimhouding

- Art. 25 Gemwet
- Art 2:5 Awb:
  - *"dat eenieder die is betrokken bij de uitvoering van de taak van een bestuursorgaan en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens"*

BING

(Schijn van) belangenverstrengeling 2

- Adviseren van bedrijf (of werkgever!) bij aanbesteding WMO
- Vertegenwoordigen burger bij geschil met gemeente
- Voorzitter sportvereniging
- Bestuurslid muziekschool
- Burger vraagt aandacht voor persoonlijke kwestie
- Agrariër/bewoner in gebied wijziging bestemmingsplan
- Informatie gebruiken voor belangenbehartiging
- Omgang met ambtenaren

BING

Ambtenarenwet 1 maart 2006

- De gemeente (college) is verplicht integriteitbeleid te voeren gericht op het bevorderen van goed ambtelijk handelen.
  - Modelaanpak 13 punten (o.a. gedragscode)
- Het college legt verantwoording af over gevoerde beleid en de werking daarvan aan de Raad.
  - Wie bepaalt de vorm en de norm?
  - Met welke authoriteit?
  - Rol fracties

BING

Integriteitbeleid

Basisnormen Modelaanpak

Aandacht voor integriteit

Procedure onderzoek integriteit

Gedragscodes

Onderzoeken bij werving en selectie

Klokkenluiderregeling

Beoordeling en overzicht kwetsbare functies

Vertrouwenspersoon integriteit

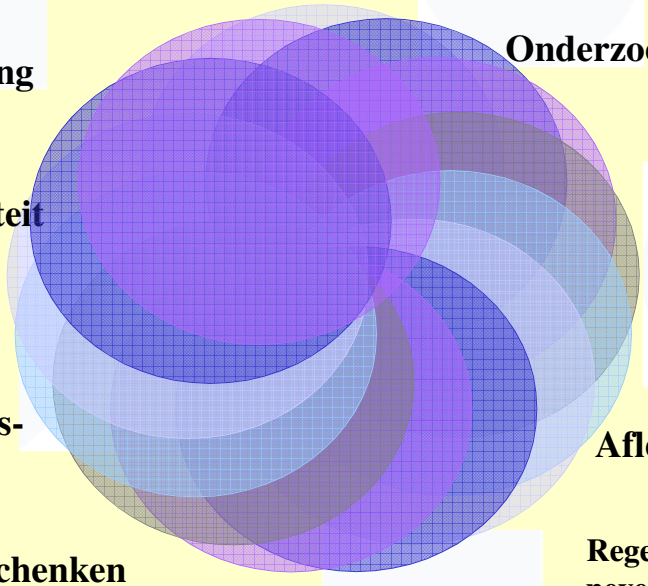

Inkoop- en aanbestedings-procedure

Afleggen van de eed of belofte

Regeling relatiegeschenken

Regeling en overzicht nevenwerkzaamheden

Informatiebescherming

Melding financiële belangen

BING

Van Boetzelaerlaan 34
3828 NS AMERSFOORT
T.033-2474300
F.033-2474301

BING

www.bureauintegriteit.nl
info@bureauintegriteit.nl